

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2023. gada 21. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Konvencija, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus – 27. panta 2. punkts – Eiropas skolu vispārīgie noteikumi – 62., 66. un 67. pants – Klases padomes lēmuma nepiešķirt atļauju skolēna pārcelšanai vidusskolas izglītības cikla augstākā klasē apstrīdēšana – Valsts tiesu jurisdikcijas neesamība – Eiropas skolu Apelācijas padomes ekskluzīvā kompetence – Efektīva tiesību aizsardzība tiesā

Lietā C-431/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) iesniegusi ar 2022. gada 6. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 28. jūnijā, tiesvedībā

Scuola europea di Varese

pret

PD kā personu, kas īsteno vecāku atbildību pār NG,

LC kā personu, kas īsteno vecāku atbildību pār NG,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], N. Vāls [*N. Wahl*], J. Pasers [*J. Passer*] un M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerālvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2023. gada 4. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *Scuola europea di Varese* vārdā – A. De Peri Lozito, R. Invernizzi un M. Luciani, *avvocati*,
- PD un LC vārdā – M. L. De Margheriti un R. Massaro, *avvocati*,
- Eiropas Komisijas vārdā – M. Bruti Liberati, I. Melo Sampaio, A. Spina un L. Vernier, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – itāļu

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2023. gada 13. jūlija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Konvencijas, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus, kas noslēgta Luksemburgā 1994. gada 21. jūnijā starp dalībvalstīm un Eiropas Kopienām (OV 1994, L 212, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “ESS konvencija”), 27. panta 2. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Scuola europea di Varese* (Varēzes Eiropas skola, Itālija), no vienas puses, un PD un LC, kas rīkojas kā personas, kas īsteno vecāku atbildību pār savu nepilngadīgo dēlu NG, no otras puses, par Itālijas tiesu jurisdikciju izskatīt prasību atcelt klases padomes lēmumu neatļaut NG, kas ir vidusskolas izglītības cikla piektā gada skolēns šajā skolā, pārcelšanu uz augstāku klasi.

Atbilstošās tiesību normas

Vīnes konvencija

- 3 Saskaņā ar 1969. gada 23. maija Vīnes konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām (*Recueil des traités des Nations unies*, 1155. sēj., 331. lpp.; turpmāk tekstā – “Vīnes konvencija”) 1. pantu “Konvencijas piemērošanas joma” tā tiek piemērota “līgumiem starp valstīm”.
- 4 Šīs konvencijas 3. pantā “Starptautiskie līgumi ārpus Konvencijas piemērošanas jomas” ir noteikts:
“Fakts, ka Konvencija netiek piemērota starptautiskiem līgumiem, kas tiek noslēgti starp valstīm un citiem starptautisko tiesību subjektiem vai šādu citu starptautisko tiesību subjektu starpā, kā arī attiecībā uz tiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav izteikti rakstiski, neietekmē:
[..]
b) jebkuru Konvencijā izklāstīto noteikumu piemērošanu attiecībā uz tiem, kas neatkarīgi no Konvencijas būtu pakļauti starptautisko tiesību normām;
[..].”
- 5 Saskaņā ar Vīnes konvencijas 31. pantu “Iztulkošanas [interpretācijas] vispārējie noteikumi”:
“1. Līgums tulkojams [interpretējams] godprātīgi saskaņā ar parasto nozīmi, kāda piešķirama līguma noteikumiem kopumā un atbilstoši tā objektam un mērķim.
[..]
3. Kopā ar iepriekšminēto jāievēro arī:
a) jebkura vēlāka vienošanās starp dalībniekiem attiecībā uz līguma iztulkošanu vai tā noteikumu piemērošanu;

- b) liguma piemērošanas prakse, kuru ieviesusi dalībnieku vienošanās attiecībā uz tā iztulkošanu;
- c) jebkuras starptautisko tiesību normas, kas piemērojamas attiecībās starp dalībniekiem.

[..]”

ESS konvencija

- 6 Sākotnēji Eiropas skolas tika nodibinātas saskaņā ar diviem tiesību aktiem, proti, pirmkārt, Eiropas skolas statūtiem, kas parakstīti 1957. gada 12. aprīlī Luksemburgā (*Recueil des traités des Nations Unies*, 443. sēj., 129. lpp.), un, otrkārt, Protokolu par Eiropas skolu dibināšanu, kas sagatavots, pamatojoties uz Eiropas skolas statūtiem, un parakstīts Luksemburgā 1962. gada 13. aprīlī (*Recueil des traités des Nations Unies*, 752. sēj., 267. lpp.). Šos tiesību aktus aizstāja ESS konvencija, kas stājās spēkā 2002. gada 1. oktobrī.
- 7 Padomes Lēmuma 94/557/EK, *Euratom* (1994. gada 17. jūnijs), ar ko pilnvaro Eiropas Kopienu un Eiropas Atomenerģijas kopienu apstiprināt ar parakstu un noslēgt Konvenciju, ar kuru nosaka Eiropas skolu statūtus (OV 1994, L 212, 1. lpp.), preambulas trešajā un ceturtajā apsvērumā un Komisijas Lēmuma 94/558/EOTK (1994. gada 17. jūnijs) par Konvencijas, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus (OV 1994, L 212, 15. lpp.), noslēgšanu trešajā un ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā [Kopienu] līdzdalība [ESS] konvencijas īstenošanā ir vajadzīga, lai nodrošinātu [Kopienu] mērķu sasniegšanu;

tā kā [Kopienas] piedalīsies konvencijas īstenošanā, izmantojot pilnvaras, kas izriet no [ESS] konvencijas normām un tādiem aktiem, kādus tās var nākotnē pieņemt saskaņā ar konvencijas noteikumiem”.

- 8 ESS konvencijas preambulas pirmais līdz ceturtais apsvērumi ir izteikti šādā redakcijā:

“ņemot vērā, ka, sākot no 1957. gada, ir dibinātas iestādes, kuras sauc par Eiropas skolām un kuras ir paredzētas Eiropas Kopienu darbinieku bērnu kopējai izglītošanai, lai nodrošinātu Eiropas iestāžu pienācīgu darbību;

ņemot vērā, ka Eiropas Kopienas ir ieinteresētas nodrošināt šo bērnu kopēju izglītošanu un šim nolūkam veikt iemaksu Eiropas skolu budžetā;

ņemot vērā, ka Eiropas skolu sistēma ir *sui generis* sistēma; ņemot vērā, ka tā ir forma sadarbībai starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un Eiropas Kopienām, vienlaikus pilnīgi atzīstot dalībvalstu atbildību par mācību saturu un to izglītības sistēmas organizāciju, kā arī to kultūras un valodas savdabību;

[tā kā:]

- Eiropas skolas statūti, kas pieņemti 1957. gadā, ir jākonsolidē, lai ievērotu visus attiecīgos dokumentus, kurus pieņēmušas Līgumslēdzējas Puses,
- tie jāpielāgo Eiropas Kopienu attīstībai,
- skolu struktūrās jāmaina lēmumu pieņemšanas procedūra,

- jāņem vērā skolu darbības pieredze,
- pedagogiem un citām personām, uz kurām tie attiecas, jānodrošina pietiekama tiesiskā aizsardzība pret Padomes vai administratīvo valžu darbību; šajā nolūkā jāizveido Apelācijas padome ar stingri ierobežotu kompetenci,
- apelācijas padomes kompetence neskar dalībvalstu tiesu kompetenci attiecībā uz civiltiesisko un kriminālo atbildību”.

9 ESS konvencijas 1. panta otrajā daļā ir noteikts:

“Skolu mērķis ir Eiropas Kopienu darbinieku bērnu kopēja izglītošana. [..]”

10 ESS konvencijas 6. pantā ir noteikts:

“Katrai skolai jābūt ar juridiskas personas statusu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu mērķi, kurš noteikts 1. pantā. [..] Tā var būt puse tiesā. [..]”

Attiecībā uz tās tiesībām un pienākumiem, uz skolu kā izglītības iestādi, ko reglamentē publiskās tiesības, visās dalībvalstīs attiecas šīs konvencijas īpašie noteikumi.”

11 ESS konvencijas 7. pantā ir noteikts:

“Visām skolām kopīgām jābūt šādām struktūrām:

- 1) Padomei;
- 2) Ģenerālsekretāram;
- 3) inspekcijas valdēm;
- 4) Apelācijas padomei[.]

Katru skolu pārvalda Administratīvā valde un vada direktors.”

12 ESS konvencijas 8. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“[..] Padomi veido šādi locekļi:

- a) katras Eiropas Kopienu dalībvalsts ministru līmeņa pārstāvis vai pārstāvji, kas ir pilnvaroti pārstāvēt attiecīgās dalībvalsts valdību, ievērojot to, ka katrai dalībvalstij ir tikai viena balss;
- b) Eiropas Kopienu Komisijas loceklis;
- c) Personāla komitejas izraudzīts pārstāvis (no pedagogiem) [..]
- d) skolēnu vecāku pārstāvis, ko izraugās vecāku apvienības [..].”

13 ESS konvencijas 9. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Izņemot gadījumus, kuros šajā konvencijā ir prasīta vienprātība, Padomes lēmumus pieņem ar tās pārstāvju divu trešdaļu balsu vairākumu [..].”

14 ESS konvencijas 10. pantā ir noteikts:

“Padome uzrauga šīs konvencijas piemērošanu; šajā nolūkā tā ir pilnvarota pieņemt lēmumus izglītības, budžeta un administratīvos jautājumos [..]

Padome nosaka Skolu vispārējos noteikumus.

[..]”

15 Atbilstoši ESS konvencijas 11. pantam:

“Izglītības jautājumos Padome nosaka, kurus mācību kursus pasniegt un kā tos organizēt. Īpaši, ievērojot attiecīgās inspekcijas valdes atzinumu, tā:

[..]

3) [..] paredz noteikumus skolēnu pārcelšanai uz nākamo mācību gadu vai uz vidusskolu [..]

4) saskaņo eksāmenus, kas vajadzīgi, lai ar diplomu vai apliecību novērtētu skolā veikto darbu; tā nosaka šo eksāmenu noteikumus, ieceļ eksāmenu komisijas un izsniedz diplomus. Tā [izstrādā] eksāmenu jautājumus [..].”

16 ESS konvencijas 12. pantā ir paredzēts:

“Administratīvos jautājumos Padome:

[..]

2) ieceļ ģenerālsekretāru [..]

[..].”

17 ESS konvencijas 14. pantā ir noteikts:

“Ģenerālsekretārs pārstāv Padomi [..] Viņš pārstāv skolas tiesā. Viņš ir atbildīgs Padomei.”

18 ESS konvencijas 26. pantā ir noteikts:

“Tie strīdi starp līgumslēdzējām pusēm, kas attiecas uz šīs konvencijas interpretāciju un piemērošanu un ko nav atrisinājusi Padome, ir tikai Eiropas Kopienu Tiesas kompetencē.”

19 ESS konvencijas 27. pantā ir noteikts:

“1. Izveido Apelācijas padomi.

2. Jebkuru tādu strīdu gadījumā, kas attiecas uz šīs konvencijas piemērošanu, visām personām, uz kurām tā attiecas, izņemot administratīvo un apkalpojošo personālu, pirmā un pēdējā instance ir

tikai Apelācijas padome, ja visas administratīvās iespējas ir izmantotas, un attiecībā uz jebkura tāda akta likumību, kas pamatojas uz konvenciju vai noteikumiem, kuri izstrādāti saskaņā ar to un kuri nelabvēlīgi ietekmē šādas personas, Padomei vai Administratīvajai valdei realizējot savas pilnvaras, kas noteiktas šajā konvencijā. Ja šādi strīdi rodas saistībā ar finansēm, tad Apelācijas padomei ir neierobežota kompetence.

Nosacījumus un sīki izstrādātus noteikumus, kas attiecas uz šo lietu izskatīšanu, pēc vajadzības nosaka Pedagogu nodarbināšanas noteikumos vai nepilnas slodzes pedagogu nodarbināšanas kārtībā, vai arī Skolu vispārējos noteikumus.

3. Apelācijas padomes locekļi ir tādas personas, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras ir atzītas par kompetentām tiesību jomā.

Tikai tām personām, kas ir iekļautas sarakstā, kuru izveido Eiropas Kopienu Tiesa, ir tiesības pretendēt uz locekļa statusu Apelācijas padomē.

4. Apelācijas padomes statūtus pieņem Padome ar vienprātīgu lēmumu.

Apelācijas padomes statūtos nosaka padomes locekļu skaitu, procedūru, kā Padome viņus ieceļ amatā, viņu pilnvaru termiņu un viņiem piemērojamos finanšu noteikumus. Statūtos nosaka padomes darbības veidu.

5. Apelācijas padome pieņem savu reglamentu, kurā paredz noteikumus, kādi vajadzīgi statūtu piemērošanai.

Reglamentu vienbalsīgi apstiprina Padome.

6. Apelācijas padomes spriedumi līgumslēdzējām pusēm ir saistoši, un, ja Līgumslēdzēja Puse nespēj tos izpildīt, tad attiecīgās dalībvalstu iestādes nodrošina izpildi piespiedu kārtā saskaņā ar savas valsts attiecīgajiem tiesību aktiem.

7. Citi strīdi, [kuros] skolas ir puses, ir dalībvalstu tiesu kompetencē. Īpaši šis pants neskar dalībvalstu tiesu kompetenci civillietās un krimināllietās.”

20 ESS konvencijas 31. panta 4. punktā ir noteikts:

“Jebkura Līgumslēdzēja Puse var lūgt šo konvenciju grozīt. Šajā nolūkā tā iesniedz savu lūgumu Luksemburgas valdībai. Luksemburgas valdība ar Līgumslēdzēju Pusi, kas vada Eiropas Kopienu Padomi, veic pasākumus, kuri vajadzīgi, lai sanāktu Starpvaldību konference.”

Eiropas skolu vispārējie noteikumi

21 61. panta A daļas 1. punktā Eiropas skolu vispārējos noteikumos redakcijā Nr. 2014-03-D-14-fr-11, kas ir piemērojama pamatlietas faktiem (turpmāk tekstā – “2014. gada ESVN”), ir paredzēts, ka vidusskolas izglītības ciklā lēmumus par pārcelšanu augstākā klasē mācību gada beigās pieņem kompetentā klases padome.

22 Saskaņā ar 2014. gada ESVN 62. pantu “Lēmumu par atstāšanu uz otru gadu pārsūdzēšana”:

“1. Klases padomes lēmumus skolēnu likumiskie pārstāvji nevar pārsūdzēt citos gadījumos kā vien tādu formālu trūkumu vai jaunu apstākļu dēļ, ko atzinis ģenerālsēkretārs, pamatojoties uz skolas un skolēna likumisko pārstāvju iesniegtajiem lietas materiāliem.

Ar formālu trūkumu ir jāsaprot jebkāds procesuālo noteikumu pārkāpums, kas jāievēro saistībā ar pārcelšanu nākamajā klasē, kurš ir tāds, ka gadījumā, ja tas nebūtu pieļauts, klases padomes lēmums būtu bijis atšķirīgs.

Tādas palīdzības trūkums, kas izpaužas kā skolēna integrēšana izglītības atbalsta programmās, nav formāls trūkums, ja vien netiek pierādīts, ka skolēns vai tā likumiskie pārstāvji ir lūguši šo palīdzību, bet skola to ir ļaunprātīgi noraidījusi.

Eksāmenu praktiskās organizēšanas kārtību nosaka skola, un to nevar uzlūkot kā formālu trūkumu.

Ar jauniem apstākļiem ir jāsaprot jebkāds elements, kas nebija darīts zināms klases padomei tāpēc, ka lēmuma apspriešanas laikā tas nebija zināms nevienam – pedagogiem, vecākiem, skolēnam –, un kas būtu varējis ietekmēt lēmumu. Tādus apstākļus, kas vecākiem bija zināmi, bet nebija darīti zināmi klases padomei, nevar kvalificēt par jauniem apstākļiem šīs normas izpratnē.

Vērtējums par skolēnu spējām, atzīmes piešķiršana par sacerējumu vai darbu mācību gada laikā un 61. panta B daļas 5. punktā minēto īpašo apstākļu novērtēšana ietilpst tikai klases padomes vērtēšanas pilnvarās. Tie nav pārsūdzami.

2. Termiņš sūdzības iesniegšanai ģenerālsēkretāram ir septiņas kalendārās dienas pēc mācību gada beigām. [..]

[..]

Ģenerālsēkretārs (vai deleģējot – ģenerālsēkretāra vietnieks) pieņem lēmumu par šo sūdzību līdz 31. augustam. Piemēro šo noteikumu 66. un 67. pantu. Ja sūdzību atzīst par pieņemamu un pamatotu, klases padome no jauna lemj par attiecīgo gadījumu.

Arī par jauno lēmumu var iesniegt administratīvu sūdzību ģenerālsēkretāram [..].”

23 2014. gada ESVN 66. pantā “Administratīvas sūdzības” ir noteikts:

“1. Par [..] 62. pantā minētajiem lēmumiem var iesniegt administratīvu sūdzību atbilstoši šajos pantos paredzētajiem nosacījumiem. [..]

[..]

5. Ģenerālsēkretāra lēmumu, ar kuru tas lemj par administratīvo sūdzību, paziņo prasītājam(-iem) [..].”

24 2014. gada ESVN 67. pantā “Prasības tiesvedības kārtībā” ir noteikts:

“1. Par administratīvajiem lēmumiem – tiešiem vai netiešiem –, kas pieņemti par iepriekšējā pantā minētajām sūdzībām, skolēnu, uz kuriem tieši attiecas strīdīgais lēmums, likumiskie pārstāvji var celt prasību tiesvedības kārtībā [ESS konvencijas] 27. pantā minētajā Apelācijas padomē.

[..]

4. Visas prasības tiesvedības kārtībā ir jāiesniedz divu nedēļu laikā no apstrīdētā lēmuma paziņošanas vai publicēšanas [..], pretējā gadījumā tās atzīst par nepieņemamām.

5. Šajā pantā paredzētās prasības izskata un par tām spriež saskaņā ar Apelācijas padomes reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

6. Apelācijas padome pieņem lēmumu sešu mēnešu laikā no prasības saņemšanas, neskarot Eiropas skolu Apelācijas padomes reglamenta 16., 34. un 35. pantu, kuros ir paredzēta iespēja iesniegt pieteikumu par pagaidu noregulējumu.”

25 Iespēja vērsties Apelāciju padomē ar pārsūdzību, kas vērsta pret ģenerālsekretāra lēmumu par [administratīvu] sūdzību par klašu padomes lēmumu par gada atkārtošanu, tika ieviesta ar Eiropas skolu Vispārīgo reglamentu, tā redakcijā Nr. 2004-D-6010-fr-5, kas stājās spēkā 2005. gada 2. februārī (turpmāk tekstā – “2005. gada ESVN”). Pirms tam Eiropas skolu Vispārīgajos noteikumos nebija paredzēta šāda pārsūdzība Apelācijas padomē, jo skolēna likumiskie pārstāvji varēja iesniegt tikai administratīvu sūdzību.

Itālijas tiesības

26 Saskaņā ar *Codice di procedura civile* (Civilprocesa kodekss) 41. pantu:

“Kamēr lieta nav izskatīta pēc būtības pirmajā instancē, visi lietas dalībnieki var lūgt Kasācijas tiesas apvienoto palātu lemt par piekritības jautājumiem [..].”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

27 2020. gada 25. jūnijā PD un LC, kuru dēļ NG tolaik bija Varēzes Eiropas skolas vidusskolas izglītības cikla piektā gada skolēns, tika paziņots kompetentās klases padomes lēmums, ar ko netika atļauta NG pārceļšana nākamajā klasē.

28 2020. gada 20. jūlijā PD un LC iesniedza *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* (Lombardijas Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija) prasību atcelt šo lēmumu.

29 Ar 2020. gada 9. septembra rīkojumu šī tiesa atzina, ka tai ir jurisdikcija izskatīt šo prasību un apmierināja tajā iesniegto prasību par pagaidu noregulējuma pasākumiem, lai NG tiktu pārceļts nākamajā klasē ar nosacījumiem un nodeva lietu izskatīšanai pēc būtības 2021. gada 19. oktobra tiesas sēdē.

- 30 2021. gada 13. oktobrī Varēzes Eiropas skola, rikojoties saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 41. pantu, iesniedza *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) apvienotajā palātā lūgumu vispirms pieņemt lēmumu par piekritību, lai tiktu konstatēts, ka Itālijas tiesām nav jurisdikcijas izskatīt iepriekš minēto strīdu. Šī skola uzskata, ka Eiropas skolu Apelācijas padomei ir ekskluzīva kompetence attiecībā uz šo strīdu atbilstoši kombinētajām ESS konvencijas 27. panta un 2014. gada ESVN 67. panta 1. punkta normām.
- 31 PD un LC, kā arī prokurors savukārt uzskata, ka Itālijas tiesām ir jurisdikcija izskatīt šo strīdu, jo it īpaši tāpēc, ka saskaņā ar ESS konvencijas 27. panta 2. punktu Apelācijas padomes ekskluzīvā jurisdikcija attiecas tikai uz skolas Padomes vai Administratīvās valdes pieņemtiem nelabvēlīgiem aktiem. Šo pamatlietas dalībnieku ieskatā šīs padomes jurisdikcijas paplašināšana, to attiecinot arī uz klases padomes pieņemtiem aktiem, esot ESS konvencijas grozīšana, ko var veikt tikai atbilstoši šīs konvencijas 31. panta 4. punktā paredzētajai procedūrai.
- 32 Turklāt PD un LC uzskata, ka 2014. gada ESVN 62. panta 1. punktā, 66. panta 1. punktā un 67. panta 1. punktā skolēna juridiskajiem pārstāvjiem ir paredzēta vienkārša iespēja pārsūdzēt klases padomes lēmumu ģenerālsekretāram, kam seko iespējamā pārsūdzība par strīdu Apelācijas padomē. Līdz ar to šiem juridiskajiem pārstāvjiem esot tiesības dot priekšroku citam tiesību aizsardzības līdzeklim, apstrīdot klases padomes lēmumu tieši kompetentajā valsts tiesā.
- 33 *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa), kurai tika lūgts lemt par šo sākotnējo jautājumu saistībā ar Itālijas tiesu jurisdikciju, norāda, ka 1999. gada 15. marta spriedumā (IT:CASS:1999:138CIV) tā ir lēmusi par labu šādai jurisdikcijai apstākļos, kas ir analogi šī sprieduma 28. punktā minētā strīda apstākļiem. Proti, šajā spriedumā *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) nosprieda, ka saskaņā ar ESS konvencijas 6. panta otro daļu, lasot to kopā ar 27. panta 1., 2. un 7. punktu, Apelācijas padomes ekskluzīvā kompetence attiecas uz nelabvēlīgiem aktiem, ko pieņēmusi Eiropas skolas Padome vai Administratīvā valde, nevis uz šādas skolas klases padomes izdotiem aktiem.
- 34 *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) tomēr norāda, ka laikā, kad tā pieņēma šādu nolēmumu, tolaik spēkā esošajos Eiropas skolu Vispārīgajos noteikumos bija paredzēta tikai ierobežota Eiropas skolu iekšēja pārsūdzība, kurai ir tikai administratīvs raksturs, par klašu padomes lēmumiem, ar kuriem audzēkņi nav atļauts pārcelt augstākā klasē, un vēl nebija paredzēta iespēja vērsties Apelācijas padomē ar prasību tiesvedības kārtībā par šādiem lēmumiem.
- 35 Taču iesniedzējtiesa uzskata, ka apstākļi, ka šāda iespēja starplaikā tika noteikta ar 2005. gada ESVN un pēc tam apstiprināta ar 2014. gada ESVN 67. pantu, varētu būt tāds, kas attaisno to, ka turpmāk tiek atzīta Apelācijas padomes ekskluzīva kompetence skatīt šāda veida strīdus.
- 36 Šī tiesa uzskata, ka šādu risinājumu, šķiet, atbalsta, pirmkārt, secinājumi, kas izriet no 2015. gada 11. marta sprieduma *Oberto un O'Leary* (C-464/13 un C-465/13, turpmāk tekstā – “spriedums *Oberto un O'Leary*”, EU:C:2015:163), kurā Tiesa, pamatojoties uz Vīnes konvencijas noteikumiem, jau esot atzinusi, ka Apelācijas padome varēja pamatoti sev atzīt ekskluzīvu kompetenci izskatīt prasības, kas celtas par Eiropas skolas direktora pieņemtu aktu, kurš bija nelabvēlīgs šīs skolas pedagogam.
- 37 Šajā ziņā varētu būt nozīme arī Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2020. gada 18. jūnija rīkojumam *JT/Eiropas skolu ģenerālsekretārs un Eiropas skolu Apelācijas padome* (T-42/20, EU:T:2020:278), kā arī dažādiem dokumentiem, ko iesniegusi Varēzes Eiropas skola, un it īpaši

daudziem lēmumiem, ar kuriem Apelācijas padome ir lēmusi strīdos par klases padomes lēmumiem, ar kuriem atteikts atļaut skolēnu pārcelt uz augstāku klasi, tādējādi attīstot pastāvīgu tiesu praksi no brīža, kad ar 2005. gada ESVN tai ir uzticēta kompetence izskatīt šādus strīdus.

- 38 Tomēr, norādot, ka spriedums *Oberto* un *O'Leary* attiecās uz Eiropas skolas direktora pieņemtu aktu par darba attiecību ilguma ierobežojumu, kas noteikts starp Eiropas skolu un pedagogu noslēgtajā darba līgumā, un ka Apelāciju padomes kompetence šajā ziņā izriet nevis no Eiropas skolu Vispārīgā reglamenta, bet gan no pedagogu nodarbināšanas kārtības, iesniedzējtiesa uzskata, ka atšķirības faktos, kas pastāv starp lietu *Oberto* un *O'Leary* un izskatāmo lietu, neļauj uzskatīt, ka ESS konvencijas 27. panta 2. punkta interpretācija šajā gadījumā ir tik acīmredzama, ka tā neradītu nekādas pamatotas šaubas.
- 39 Šādos apstākļos *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [ESS konvencijas] 27. panta 2. punkta pirmās daļas pirmais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka vienīgi tajā minētajai Apelācijas padomei ir kompetence kā pirmajai un pēdējai instancei, kad visas Vispārējos noteikumos paredzētās administratīvās iespējas ir izmantotas, izskatīt strīdus par klases padomes pieņemto lēmumu par vidusskolas izglītības cikla skolēna atstāšanu uz otru mācību gadu?”

Par pieteikumu piemērot paātrināto tiesvedību

- 40 Iesniedzējtiesa šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu lūdza piemērot paātrināto tiesvedību atbilstoši Tiesas Reglamenta 105. pantam. Sava lūguma pamatojumam šī tiesa norādīja, ka šīs procedūras piemērošana ir pamatojama, ņemot vērā gan nepieciešamību pēc iespējas ātrāk noskaidrot attiecīgā skolēna izglītības situāciju, gan arī to, cik svarīgi visām ESS konvencijas līgumslēdzējām pusēm ir precizēt Apelācijas padomes kompetences apjomu saistībā ar tādiem strīdiem kā pamatlietā.
- 41 Tiesas Reglamenta 105. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Tiesas priekšsēdētājs pēc iesniedzējtiesas pieteikuma vai izņēmuma kārtā pēc savas ierosmes un pēc tiesneša referenta un ģenerālvokāta uzklaušanās var nolemt lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja lietas apstākļi prasa to izskatīt īsā termiņā, piemērot paātrinātu tiesvedību.
- 42 Jāatgādina, ka šāda paātrinātā tiesvedība ir procesuāls instruments, kas ir paredzēts ārkārtas situācijas risināšanai (spriedums, 2021. gada 21. decembris, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Šajā gadījumā Tiesas priekšsēdētājs 2022. gada 21. jūlijā nolēma, ka šī sprieduma 40. punktā minētais lūgums nav jāapmierina.
- 44 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka lietas dalībnieku vienkārša interese, kas, protams, ir legītīma, cik vien iespējams ātri noteikt to tiesību apjomu, kuras tiem izriet no Savienības tiesībām, nepierāda izņēmuma apstākļa esamību Tiesas Reglamenta 105. panta 1. punkta izpratnē (Tiesas priekšsēdētāja rīkojums, 2013. gada 28. novembris, *Sähköalojen ammattiliitto*, C-396/13, EU:C:2013:811, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 45 Šajā lietā, runājot konkrētāk par attiecīgā skolēna situāciju, ir jānorāda, pirmkārt, ka no iesniedzējtiesas nolēmumā minētā izriet, ka *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* (Lombardijas Reģionālā administratīvā tiesa) 2020. gada 9. septembrī izdeva rīkojumu par šī skolēna iekļaušanu ar nosacījumiem augstākā klasē 2020./2021. mācību gadā. Otrkārt, Tiesai šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu tika iesniegts tikai 2022. gada 28. jūnijā, līdz ar to Tiesas gaidītajai atbildei katrā ziņā varētu būt iespējamās konkrētas sekas attiecībā uz minētā skolēna izglītības gaitu tikai agrākais 2022./2023. mācību gadā. Šādos apstākļos nevar secināt, ka pastāvētu ārkārtas situācija šī sprieduma 42. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.
- 46 Turklāt, lai arī cik leģitīma būtu ESS konvencijas līgumslēdzēju pušu iespējamā interese pēc iespējas ātrāk precizēt šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu izvirzīto interpretācijas jautājumu, nešķiet, ka būtu konstatējama ārkārtas apstākļa esamība Tiesas Reglamenta 105. panta 1. punkta izpratnē.

Par prejudiciālo jautājumu

- 47 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai ESS konvencijas 27. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar 2014. gada ESVN 61., 62., 66. un 67. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka vienīgi Apelācijas padomei ir kompetence kā pirmajai un pēdējai instancei, kad ir izmantotas visas administratīvās iespējas, vēršoties pie ģenerālsēkretāra, izskatīt visus strīdus par Eiropas skolas klases padomes pieņemta lēmuma, ar kuru nav atļauta vidusskolas cikla skolēna pārcelšana nākamajā klasē, likumību.

Par Tiesas kompetenci

- 48 Tiesas sēdē PD un LC puda šaubas par Tiesas kompetenci sniegt prejudiciālu nolēmumu šajā lietā, būtībā norādot, ka saskaņā ar ESS konvencijas 26. pantu Tiesa var lemt par jautājumiem, kas attiecas uz šīs konvencijas interpretāciju, tikai tad, ja tai ir jāizskata strīds par šādu minētās konvencijas interpretāciju vai piemērošanu starp tās līgumslēdzējām pusēm un kuru nav bijis iespējams atrisināt Padomē.
- 49 Tomēr, kā ģenerālvokāts ir norādījis savu secinājumu 33. un 34. punktā, apstāklis, ka šāds specifisks tiesu mehānisms tādējādi tika izveidots, lai ļautu nodot Tiesai šādus strīdus starp ESS konvencijas līgumslēdzējām pusēm, nevar ietekmēt kompetences, kas Tiesai turklāt ir saskaņā ar pašiem Līgumiem, apjomu, lai saskaņā ar LESD 267. panta noteikumiem lemtu par šo Līgumu un iestāžu pieņemto tiesību aktu interpretāciju, ja šāds jautājums, kā tas ir pamatlietā, ir radies kādas dalībvalsts tiesā un ja šī tiesa uzskata, ka lēmums šajā jautājumā ir vajadzīgs, lai tā varētu taisīt spriedumu, un lūdz Tiesu lemt par šo jautājumu.
- 50 Šajā ziņā Tiesa turklāt jau ir nospriedusi, ka tāds starptautisks nolīgums kā ESS konvencija, ko, pamatojoties uz EK līguma 235. pantu (pēc tam – EKL 308. pants, tagad – LESD 352. pants), ir noslēgušas Eiropas Kopienas, kurām šajā ziņā ir piešķirtas pilnvaras ar Lēmumiem 94/557 un 94/558, attiecībā uz Eiropas Savienību ir tās iestādes pieņemts tiesību akts LESD 267. panta pirmās daļas b) punkta izpratnē. Tātad šāda nolīguma noteikumi no tā spēkā stāšanās brīža ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa, līdz ar to Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par minētā nolīguma, kā arī uz tā pamata pieņemto tiesību aktu (šajā ziņā skat. spriedumu *Oberto* un *O'Leary*, 29.–31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), tostarp ir arī 2014. gada ESVN, interpretāciju.

51 Tādējādi Tiesa ir kompetenta pieņemt prejudiciālo nolēmumu par šīs konvencijas un [ESVN] interpretāciju.

Par lietas būtību

52 Vispirms ir jāatgādina, ka Eiropas skolu sistēma ir *sui generis* sistēma, kas, izmantojot starptautisku vienošanos, nodrošina sadarbību starp dalībvalstīm, kā arī starp tām un Savienību (spriedums *Oberto* un *O'Leary*, 32. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

53 No judikatūras arī izriet, ka Eiropas skolas veido starptautisku organizāciju, kas, lai gan tai ir funkcionālas saiknes ar Savienību, tomēr ir formāli nošķirta no tās un no dalībvalstīm (spriedums, *Oberto* un *O'Leary*, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

54 Tādējādi, ja ESS konvencija, ciktāl tā skar Savienību un kā tas tika atgādināts šī sprieduma 50. punktā, ir akts, kuru pieņēmusi Eiropas Savienības iestāde LESD 267. panta pirmās daļas b) punkta izpratnē, to regulē arī starptautiskās tiesības un, konkrētāk, no tās interpretācijas viedokļa – starptautiskās līgumtiesības (spriedums, *Oberto* un *O'Leary*, 34. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

55 Starptautiskās līgumtiesības būtībā ir kodificētas Vīnes konvencijā. Saskaņā ar šīs konvencijas 1. pantu tā tiek piemērota līgumiem starp valstīm. Tomēr saskaņā ar minētās konvencijas 3. panta b) punktu fakts, ka tā netiek piemērota starptautiskiem līgumiem, kas tiek noslēgti starp valstīm un citiem starptautisko tiesību subjektiem, neietekmē jebkura Vīnes konvencijā izklāstītā noteikuma piemērošanu nolīgumiem, kas neatkarīgi no šīs pašas konvencijas būtu pakļauti starptautisko tiesību normām (spriedums, *Oberto* un *O'Leary*, 35. punkts).

56 No tā izriet, ka Vīnes konvencijā ietvertie noteikumi ir piemērojami tādām nolīgumam, kas noslēgti starp dalībvalsti un starptautisku organizāciju, kā, piemēram, ESS konvencija, ciktāl šie noteikumi atspoguļo vispārējās starptautisko paražu tiesību normas. Līdz ar to šī pēdējā minētā konvencija ir jāinterpretē saskaņā ar šiem noteikumiem un it īpaši saskaņā ar tiem noteikumiem, kas ietverti Vīnes konvencijas 31. pantā, kurā atspoguļotas starptautiskās paražu tiesības (šajā sakarā skat. spriedumu, *Oberto* un *O'Leary*, 36. un 37. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

57 Šajā lietā jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmo daļu Apelācijas padomei ir ekskluzīva kompetence pirmajā un pēdējā instancē, kad visas administratīvās iespējas ir izmantotas, izskatīt jebkuru strīdu saistībā ar šīs konvencijas piemērošanu visām personām, uz kurām tā attiecas, izņemot administratīvo un apkalpojošo personālu, un attiecībā uz jebkura tāda nelabvēlīga akta likumību, kas pamatojas uz minēto konvenciju vai uz noteikumiem, kuri pieņemti pret šādām personām, kurus pieņēmusi skolas Padome vai Administratīvā valde, realizējot savas pilnvaras, kas noteiktas šajā pašā konvencijā. Šajā sakarā ESS konvencijas 27. panta 2. punkta otrajā daļā turklāt ir precizēts, ka nosacījumus un piemērošanas kārtību, kas attiecas uz Apelācijas padomē uzsāktiem procesiem, nosaka atkarībā no konkrētā gadījuma Pedagogu nodarbināšanas noteikumos vai nepilnas slodzes pedagogu nodarbināšanas kārtībā, vai Eiropas skolu vispārējos noteikumos.

58 Otrkārt, no 2014. gada ESVN 61. panta A daļas 1. punkta, 62. panta 1. un 2. punkta, 66. panta 1. un 5. punkta, kā arī 67. panta 1. punkta, lasot tos kopsakarā, izriet, ka Eiropas skolas kompetentās klases padomes pieņemtus lēmumus par pārcelšanu uz vidusskolas augstāko klasi skolēnu

juridiskie pārstāvji var pārsūdzēt administratīvā kārtībā tikai formas pārkāpuma vai jaunu faktu gadījumā, ko ģenerālsekretārs ir atzinis par tādiem, un ka gadījumā, ja pēdējais minētais šādu sūdzību noraida, par šo noraidošo lēmumu var celt prasību tiesvedības kārtībā Apelācijas padomē.

- 59 Attiecībā uz šo 2014. gada ESVN tiesību normu tvērumu vispirms ir jāprecizē, ka pretēji tam, ko apgalvo PD un LC, minētās tiesību normas nevar tikt interpretētas tādējādi, ka administratīvā sūdzība, kurai, iespējams, seko prasība tiesvedības kārtībā Apelācijas padomē, kura tajās tādējādi ir paredzēta, pastāvētu līdzās citam pieejamam tiesību aizsardzības līdzeklim un attiecīgā skolēna likumiskajiem pārstāvjiem tā būtu iespēja tieši vērsties valsts tiesās ar prasību, kas vērsta pret klases padomes lēmumu, ar kuru nav atļauta šī skolēna pārcelšana uz vidusskolas augstāku klasi.
- 60 Proti, saskaņā ar pašu 2014. gada ESVN 62. panta 1. punkta formulējumu attiecīgie lēmumi “nav pārsūdzami”, “izņemot tādu formālu trūkumu vai jaunu apstākļu dēļ, ko atzinis ģenerālsekretārs”, kas apliecina, ka vienīgais veids, kā skolēna juridiskie pārstāvji var apstrīdēt šādu lēmumu, ir vispirms vērsties pie ģenerālsekretāra ar šādi paredzētu administratīvo sūdzību, šajā stadijā izslēdzot jebkādu prasību tiesā, kas būtu tieši vērsta pret minēto lēmumu.
- 61 Kā turklāt izriet no ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmās daļas, lasot to kopsakarā ar 2014. gada ESVN 66. panta 1. un 5. punktu un 67. panta 1. punktu, par lēmumu, ko ģenerālsekretārs ir pieņēmis pēc šādas administratīvas pārsūdzības, var celt prasību tiesvedības kārtībā tikai Apelācijas padomē, kurai šādā gadījumā ir ekskluzīva pirmās un pēdējās instances tiesas kompetence attiecībā uz šī lēmuma un klases padomes lēmuma, ar ko neatļauj attiecīgā skolēna pārcelšanu augstākā klasē, likumības pārbaudi. Šajā ziņā ir arī jānorāda, ka ESS konvencijas 27. panta 6. punktā ir precizēts, ka Apelācijas padomes spriedumi ir saistoši lietas dalībniekiem un ka vajadzības gadījumā dalībvalstu kompetentās iestādes tos padara izpildāmus, kas apstiprina arī to, ka minētās iestādes nevar neievērot Apelācijas padomei piešķirtās ekskluzīvās kompetences apjomu.
- 62 Ņemot vērā šos ievada precizējumus un runājot par to, vai ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tā neliedz Apelācijas padomei piešķirt tādu ekskluzīvu kompetenci, kāda tādējādi izriet no šī sprieduma 58. punktā minētajām 2014. gada ESVN normām, vispirms ir jānorāda, ka šajā gadījumā ir izpildīts minētā 27. panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētais nosacījums, saskaņā ar kuru Apelācijas padomē izskatāmajiem strīdiem ir jābūt saistītiem ar ESS konvencijas piemērošanu “tajā minētajām personām”.
- 63 Proti, nav šaubu, ka šādā personu kategorijā ietilpst skolēni no Eiropas skolām, kuri ir galvenie saskaņā ar ESS konvencijas izveidotās izglītības sistēmas un struktūru ieguvēji. Šajā sakarā šīs konvencijas pirmajā apsvērumā ir uzsvērts, ka Eiropas skolas tika izveidotas Eiropas Kopienu personāla bērnu kopīgai izglītošanai, lai nodrošinātu Eiropas iestāžu pienācīgu darbību. Šie skolēni turklāt ir skaidri minēti vairākās ESS konvencijas normās, it īpaši šīs konvencijas 11. panta 3. punktā, saskaņā ar kuru Padomei ir jānosaka noteikumi, kas ļauj skolēniem tikt pārceltiem nākamajā klasē vai vidusskolas ciklā.
- 64 Turpinājumā, runājot par nosacījumu, kas arī ir paredzēts ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmajā daļā, saskaņā ar kuru prasībai ir jābūt vērstai pret “nelabvēlīgu aktu, kas pamatots ar Konvenciju vai noteikumiem, kas pieņemti, piemērojot šo konvenciju”, no Tiesas judikatūras izriet, pirmkārt, ka šis jēdziens “nelabvēlīgs akts” ir jāinterpretē plaši un jāsaprot kā jebkurš akts, kas var tieši ietekmēt noteiktu tiesisko stāvokli (šajā ziņā skat. spriedumu *Oberto* un *O’Leary*, 49. un 53. punkts). Tā tas acīmredzami ir tāda lēmuma gadījumā, ar kuru skolēnam tiek atteiktas tiesības piekļūt augstākajai klasei.

- 65 Otrkārt, nav strīda par to, ka lēmumus par pārcelšanu vidusskolas cikla augstākā klasē pieņem kompetentā klases padome, pamatojoties uz 2014. gada ESVN 61. panta A daļas 1. punktu, proti, Padomes pieņemtu tiesību normu, piemērojot to kopā ar ESS konvencijas 10. panta pirmās un otrās daļas un 11. panta 3. un 4. punkta noteikumiem. Tātad klases padomes lēmums, kas neatļauj šādu pārcelšanu, ir akts, “kas pamatots ar [ESS konvenciju] vai noteikumiem, kas pieņemti, piemērojot to” šīs konvencijas 27. panta 2. punkta pirmās daļas izpratnē.
- 66 Visbeidzot, attiecībā uz šī 27. panta 2. punkta pirmajā daļā ietvertu nosacījumu, saskaņā ar kuru nelabvēlīgi akti, par kuriem var celt prasību Apelācijas padomē, attiecībā uz ieinteresētajām personām ir jāpieņem “Padomei vai skolas valdei”, Tiesa, pamatojoties uz Vīnes konvencijas 31. pantā ietvertajiem interpretācijas noteikumiem, jau ir precizējusi sprieduma *Oberto* un *O’Leary* 58. punktā, ka tas vien, ka Eiropas skolas direktora darbības nav tieši minētas šajā tiesību normā, faktiski nevar tos izslēgt no minētās tiesību normas piemērošanas jomas.
- 67 Šajā gadījumā ir jāpārbauda, vai līdzīgi tam, ko Tiesa ir nospriedusi spriedumā *Oberto* un *O’Leary* attiecībā uz Eiropas skolas direktora pieņemtiem lēmumiem, Vīnes konvencijas 31. pantā minētie noteikumi ļauj interpretēt ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmo daļu tādējādi, ka tā neliedz to, ka Apelāciju padomei saskaņā ar 2014. gada ESVN noteikumiem, kas minēti šī sprieduma 58. punktā, ir ekskluzīva kompetence izskatīt lēmumus neatļaut kāda Eiropas skolas skolnieka pārcelšanu augstākā klasē, pat ja šos lēmumus ir pieņēmusi nevis šīs skolas Padome vai administratīvā valde, bet gan klases padome.
- 68 Šajā ziņā, runājot par Vīnes konvencijas 31. panta 1. punktu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar šo normu līgums ir interpretējams saskaņā ar parasto nozīmi, kāda piešķirama līguma noteikumiem to kontekstā un atbilstoši tā objektam un mērķim.
- 69 Taču, pirmām kārtām, attiecībā uz normatīvo kontekstu, kurā iekļaujas vārdkopa “akts [..], ko [..] pieņēmusi [..] skolas Padome vai administratīvā valde”, kas ietverta ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmajā daļā, pirmkārt, ir jāņem vērā, ka saskaņā ar šīs konvencijas 27. panta 2. punkta otro daļu nosacījumi un sīki izstrādāti noteikumi procedūrām, kas uzsāktas Apelācijas padomē, atkarībā no gadījuma tiek noteikti it īpaši Eiropas skolu vispārējos noteikumos (šajā ziņā skat. spriedumu *Oberto* un *O’Leary*, 59. punkts). Šajā gadījumā noteikumi, ar kuriem Apelācijas padomei ir piešķirta ekskluzīva kompetence izskatīt – pēc tam, kad paredzētā administratīvā pārsūdzība ir izmantota, – prasības tiesvedības kārtībā par klases padomes lēmumiem neatļaut skolēna pārcelšanu augstākā klasē, un noteikumi, kuros ir precizēta šo prasību kārtība, faktiski ir ietverti šajos vispārējos noteikumos, proti, 2014. gada ESVN.
- 70 Otrkārt, kā jau tika norādīts šī sprieduma 65. punktā, noteikumi, ar kuriem klases padomei ir piešķirtas pilnvaras lemt par skolēnu pārcelšanu augstākā klasē un kuri regulē šādu pārcelšanu, paši ir ietverti 2014. gada ESVN, un tādējādi Padome tos ir pieņēmusi saskaņā ar pilnvarām, kas tai ir piešķirtas atbilstoši ESS konvencijas 10. panta pirmajai un otrajai daļai un 11. panta 3. un 4. punktam. Tādējādi, lai gan pamatlietā aplūkoto aktu, ciktāl to ir izdevusi klases padome, Padome, protams, nav pieņēmusi tieši, šī klases padome to tomēr ir pieņēmusi saskaņā ar norobežotām pilnvarām, kas tai ir piešķirtas ar Padomes pieņemtu tiesību aktu.
- 71 Treškārt, ekskluzīvā kompetence, kas Apelācijas padomei ir saskaņā ar 2014. gada ESVN 67. pantu, galvenokārt attiecas uz lēmumu, ar kuru ģenerālsekretārs ir lēmis par attiecīgā skolēna likumisko pārstāvju iesniegto sūdzību par klases padomes lēmumu, ar kuru nav atļauta pēdējā minētā pārcelšana augstākā klasē. Kā izriet no ESS konvencijas 7. panta pirmās daļas 2. punkta, 12. panta 2. punkta un 14. panta, ģenerālsekretārs ir visām Eiropas skolām kopīga vienība, kuru

ieceļ Padome un kura ir pilnvarota pārstāvēt Padomi un ir atbildīga šīs padomes priekšā. No tā izriet, ka šī ģenerālsekretāra darbības galu galā var tikt attiecinātas uz minēto padomi. Tas tā ir it īpaši tad, ja tos pieņem ģenerālsekretārs, pamatojoties uz šīs pašas padomes izdotu pilnvarojumu, kāds izriet no 2014. gada ESVN 62. panta.

- 72 Otrām kārtām, runājot par ESS konvencijā izvirzītajiem mērķiem, kā tas izriet no šīs konvencijas pirmā apsvēruma, Eiropas skolas tika izveidotas, lai nodrošinātu Savienības “personāla bērnu kopīgu izglītošanu”, nolūkā nodrošināt tās “iestāžu pienācīgu darbību”.
- 73 Taču, kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 73. un 75. punktā, tas, ka tiesas kontrole pār klases padomes aktiem, kas saistīti ar šo skolu skolēnu pārcelšanu uz augstāku klasi, tiek koncentrēta vienas specializētas tiesas rokās, kas ir integrēta starptautiskajā organizācijā, kādu veido Eiropas skolas, var veicināt vienveidīgu procesuālo un lēmumu praksi un sasniegt šādu kopīgas un vienāda līmeņa izglītības mērķi visās minētajās skolās.
- 74 Līdz ar to no šī sprieduma 69.–73. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka, lai gan klases padomes darbības nav tieši minētas ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmajā daļā, normatīvais konteksts, kurā iekļaujas šī tiesību norma, un ESS konvencijas izvirzītie mērķi ļauj uzskatīt, ka ar kompetences paplašināšanu, kas veikta par labu Apelācijas padomei, izmantojot šī sprieduma 58. punktā minētos 2014. gada ESVN noteikumus, nav pārkāpta šī ESS konvencijas norma.
- 75 Attiecībā uz Vīnes konvencijas 31. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktu ir jāatgādina, ka no tiem izriet, ka, interpretējot līgumu, vienlaikus ar kontekstu ir jāņem vērā, pirmkārt, jebkura vēlāka vienošanās, kas panākta dalībnieku starpā par līguma interpretāciju vai tā noteikumu piemērošanu, un, otrkārt, jebkura šī līguma vēlāka piemērošanas prakse, ar kuru ir izveidojusies dalībnieku vienošanās attiecībā uz minētā līguma interpretāciju.
- 76 Šajā ziņā Tiesai jau ir bijusi iespēja uzsvērt, ka starptautiskajās tiesībās nav nedz aizliegts, nedz neierasts starptautiska nolīguma pusēm – to kopīgajai gribai attiecībā uz šā nolīguma tvērumu pakāpeniski mainoties – paredzēt iespēju precizēt tā interpretāciju. Šādus precizējumus var veikt pašas puses vai arī struktūrvienība, kuru šīs puses ir izveidojušas un kurai tās ir piešķirušas pilnvaras pieņemt tām saistošus lēmumus. Šādi interpretējoši akti šajā gadījumā rada tiesiskās sekas, kas izriet no Vīnes konvencijas 31. panta 3. punkta a) apakšpunkta (šajā nozīmē skat. Atzinumu 1/17 (ES un Kanādas *CETA*), 2019. gada 30. aprīlis, EU:C:2019:341, 233. un 234. punkts).
- 77 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka, lai noteiktu jēdziena “akti, ko pieņēmusi [skolas P]adome vai administratīvā valde”, kas minēti ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmās daļas pirmajā teikumā, piemērojamību, saskaņā ar Vīnes konvencijas 31. panta 3. punkta b) apakšpunktu it īpaši ir jāatsaucas uz agrāko šīs konvencijas piemērošanas praksi (šajā ziņā skat. spriedumu *Oberto* un *O’Leary*, 60. un 62. punkts).
- 78 Taču šajā gadījumā jāuzsver, pirmkārt, kā tas izriet no ESS konvencijas 8. panta 1. punkta, ka Padomi veido “katras [Savienības] dalībvalsts ministru līmeņa pārstāvis vai pārstāvji, kas ir pilnvaroti pārstāvēt attiecīgās dalībvalsts valdību”, kā arī viens Eiropas Komisijas pārstāvis.
- 79 No tā izriet, ka 2014. gada ESVN noteikumus, it īpaši to 62., 66. un 67. pantu, ar kuriem, pirmām kārtām, ir ieviesta iespēja iesniegt administratīvu sūdzību ģenerālsekretāram par klases padomes lēmumiem, ar kuriem netiek atļauta skolēna pārcelšana augstākā klasē vidusskolas ciklā, un, otrām kārtām, Apelācijas padomei ir piešķirta ekskluzīva jurisdikcija izskatīt prasību tiesvedības kārtībā,

kas vērsta pret lēmumu, kuru ģenerālsēkretārs pieņēmis pēc šādas administratīvas sūdzības, ir pieņēmuši minēto dalībvalstu un Savienības pienācīgu atļauju saņēmušie pārstāvji, kuri ir pilnvaroti tos pieņemt.

- 80 Otrkārt, lai gan ESS konvencijas 26. pantā Tiesai ir piešķirta kompetence izskatīt strīdus starp līgumslēdzējām pusēm par šīs konvencijas interpretāciju un piemērošanu, kurus nav bijis iespējams atrisināt Padomē, 2014. gada ESVN 62., 66. un 67. panta un pirms tam – atbilstošo 2005. gada ESVN noteikumu pieņemšana nav novedusi pie tā, ka šīs līgumslēdzējas puses būtu vērsušās Tiesā, lai novērstu vai apšaubītu šādu pieņemšanu. Tādējādi tas, ka ESS konvencijas līgumslēdzējas puses, kas apvienojušās Padomē, pašas pieņēma 2014. gada ESVN noteikumus, liecina par vienošanos starp šīm pusēm attiecībā uz ESS konvencijas noteikumu piemērošanu un interpretāciju, kas tika veikta, pieņemot minētās 2014. gada ESVN normas.
- 81 Turklāt minētās līgumslēdzējas puses nav ne apstrīdējušas, ne arī apšaubījušas, vajadzības gadījumā izmantojot ESS konvencijas 26. pantā paredzēto mehānismu, vēlāku sistemātisku 2014. gada ESVN 62., 66. un 67. panta noteikumu un analogu tiesību normu piemērošanu, kas iepriekš bija ietvertas 2005. gada ESVN, pirmkārt, to darīja ģenerālsēkretārs, kuram bija jāizskata administratīvas sūdzības par klases padomes lēmumiem, ar kuriem netika atļauts pārcelt skolēnu augstākā klasē vidusskolas ciklā, un, otrkārt, to darīja Apelācijas padome, kurai bija jāizskata prasības tiesvedības kārtībā, kas celtas par ģenerālsēkretāra lēmumiem, un kura sistemātiski īstenoja tai ar 2014. gada ESVN 67. pantu piešķirto jurisdikciju.
- 82 Šādos apstākļos tas, ka Padome ir pieņēmusi 2014. gada ESVN 62., 66. un 67. pantu un pirms tam līdzīgas tiesību normas, kas ir ietvertas 2005. gada ESVN, kā arī šo noteikumu piemērošana, ko kopš tā laika nav pārtraucis nedz ģenerālsēkretārs, nedz Apelācijas padome, un ESS konvencijas līgumslēdzējas puses nav apstrīdējušas šo pieņemšanu un piemērošanu, var liecināt, ka starp šīm pusēm pastāv vai nu vēlāk panākta vienošanās par šīs konvencijas interpretāciju un tās noteikumu piemērošanu Vīnes konvencijas 31. panta 3. punkta a) apakšpunkta izpratnē, vai vismaz prakse, kas nosaka pušu vienošanos par šādu interpretāciju šīs pēdējās minētās konvencijas 31. panta 3. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Proti, tas, ka ESS konvencijas dalībnieki nav apstrīdējuši šādu nepārtrauktu piemērošanu, ir jāuzskata par šo pušu rīcību, kas izpaužas kā klusējot izteikta piekrišana minētajai piemērošanas kārtībai, un tātad – šādu praksi.
- 83 Šāds nolīgums un/vai šāda prakse var prevalēt pār ESS konvencijas 27. panta 2. punkta pirmās daļas pirmā teikuma formulējumu. No tā izriet, ka šī tiesību norma ir jāsaprot tādējādi, ka tā pieļauj, ka Eiropas skolu klases padomes lēmumi, ar kuriem netiek atļauta skolēna pārcelšana augstākā klasē, principā tiek uzskatīti par tādiem, uz kuriem attiecas minētā norma (šajā ziņā skat. spriedumu *Oberto un O'Leary*, 65.–67. punkts).
- 84 No visa iepriekš minētā izriet, ka Apelācijas padomei saskaņā ar 2014. gada ESVN 67. panta 1. punktu ir ekskluzīva pirmās un pēdējās instances kompetence pēc tam, kad ir izmantoti šī tiesību akta 62. panta 1. punktā paredzētie administratīvie līdzekļi, izskatīt jebkuru strīdu saistībā ar Eiropas skolas klases padomes lēmumu neatļaut skolēna pārcelšanu vidusskolas augstākā klasē un ka šāda ekskluzīva kompetence nav pretrunā ESS konvencijas 27. panta 2. punktam.
- 85 Vēl ir jāprecizē, ka pretēji tam, ko apgalvo PD un LC, šāda attiecīgo ESS konvencijas un 2014. gada ESVN tiesību normu interpretācija neapdraud ieinteresēto personu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

- 86 Šajā ziņā no šī sprieduma 52. un 72. punkta izriet, ka Eiropas skolu sistēma ir *sui generis* sistēma, kas ir izveidota ar starptautisku nolīgumu, kura pamatā ir saistības, ko Savienība un tās dalībvalstis ir uzņēmušās, pamatojoties uz šo pušu vēlmi nodrošināt Savienības iestāžu pienācīgu darbību. Lai gan Eiropas skolu sistēma ir no Savienības nošķirta starptautiska organizācija, tā tādējādi ir ļoti cieši saistīta ar Savienību no funkcionālā viedokļa, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 53. punktā. Turklāt Lēmuma 94/557 un Lēmuma 94/558 trešajā un ceturtajā apsvērumā ir uzsvērts, ka tas, ka Savienība noslēdz ESS konvenciju, ir it īpaši balstīts uz apstākli, ka Savienības dalība šīs konvencijas īstenošanā, izmantojot kompetenci, kas izriet no tās noteikumiem un turpmākiem aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar tās noteikumiem, ir izrādījusies nepieciešama, lai sasniegtu Savienības mērķus.
- 87 Kā Komisija ir norādījusi tiesas sēdē un ģenerālvokāts – secinājumu 97. punktā, ar Savienības dibināšanas līgumiem ieviestā tiesību sistēma tādējādi iemieso starptautisko konvenciju tiesību normu kopumu, kas var izrādīties nozīmīgs ESS konvencijas interpretācijai, kā tas izriet no Vīnes konvencijas 31. panta 3. punkta c) apakšpunkta. Proti, šajā pēdējā minētajā tiesību normā, kurā ir kodificētas starptautiskās paražu tiesības, ir paredzēts, ka, interpretējot līgumu, kopā ar kontekstu ņem vērā atbilstošās starptautisko tiesību normas, kas piemērojamas attiecībās starp pusēm un kuru vidū ir tostarp arī citi līgumi, ko noslēgušas līguma līgumslēdzējas puses un kas tiek šādi interpretēti (skat. *CIJ*, lieta par atsevišķiem jautājumiem saistībā ar tiesisko palīdzību krimināllietās (*Djibouti* pret Franciju), 2008. gada 4. jūnija spriedums, Krājums 2008, 219. lpp., 112.–114. punkts). Šajā gadījumā ESS konvenciju noslēdza Savienības dalībvalstis un pati Savienība, no kurām pirmās ir līgumslēdzējas puses Līgumos, ar kuriem tā tika izveidota, un kuras pastāvēšana, juridiskās personas statuss un kompetence izriet no šiem līgumiem.
- 88 Šajā ziņā ir arī jāatgādina, ka Savienības noslēgtajiem starptautiskajiem nolīgumiem ir jābūt pilnībā saderīgiem ar Līgumiem, kā arī ar konstitucionālajiem principiem, kas no tiem izriet, tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (turpmāk tekstā – “Harta”) nostiprinātajām garantijām (šajā nozīmē skat. atzinumu 1/17 (ES un Kanādas *CETA*), 2019. gada 30. aprīlis, EU:C:2019:341, 165. un 167. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 89 Attiecībā uz ESS konvenciju it īpaši no šī sprieduma 86.–88. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka vienlaikus Savienības tiesību vispārējiem principiem ir jāreglamentē šīs konvencijas interpretācija un ar minēto konvenciju izveidotajām iestādēm, kad šīs iestādes īsteno kompetenci, kas izriet no šajā konvencijā paredzētajiem noteikumiem, un pieņem aktus saskaņā ar tās noteikumiem, tie ir pienācīgi jāņem vērā un jāievēro (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 14. jūnijs, *Miles* u.c., C-196/09, EU:C:2011:388, 43. punkts, kā arī spriedumu *Oberto* un *O’Leary*, 74. punkts).
- 90 It īpaši attiecībā uz tiesību, kuras privātpersonas gūst no Savienības tiesībām, efektīvas aizsardzības tiesā principu, par ko runa ir šajā gadījumā, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai šis princips ir vispārējs Savienības tiesību princips, kurš izriet no dalībvalstīm kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām un kurš ir atzīts Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. un 13. pantā, un kurš pašlaik ir apstiprināts Hartas 47. pantā (spriedums, 2021. gada 18. maijs, *Asociația “Forumul Judecătorilor din România”* u.c., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 190. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 91 Turklāt no ESS konvencijas ceturrtā apsvēruma piektā ievilkuma izriet, ka viens no tās mērķiem ir nodrošināt pienācīgu tiesisko aizsardzību pret Eiropas skolu Padomes vai administratīvās valdes rīcību un ka šāds mērķis ir bijis Apelācijas padomes izveides pamatā (šajā ziņā skat. spriedumu *Oberto un O’Leary*, 48. punkts).
- 92 Šajā ziņā vispirms attiecībā uz Eiropas skolu Apelācijas padomi kā tādu Tiesa jau ir nospriedusi, ka šī struktūrvienība atbilst visiem nosacījumiem, lai to varētu uzskatīt par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē, proti, šī struktūrvienība ir izveidota ar likumu, tā ir pastāvīga, tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, tiesvedība tajā notiek atbilstoši sacīkstes principam un tā piemēro tiesību normas, kā arī tā ir neatkarīga, izņemot to, ka tā pieder vienai no dalībvalstīm (spriedums *Oberto un O’Leary*, 72. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 93 Turpinājumā attiecībā uz apstākli, ka Apelāciju padome lemj pirmajā un pēdējā instancē, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Hartas 47. pantu efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips attiecas nevis uz tiesībām piekļūt divām tiesu instancēm, bet tikai uz tiesībām piekļūt tiesai (spriedums *Oberto un O’Leary*, 73. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 94 Visbeidzot, runājot par Apelācijas padomei piešķirtās jurisdikcijas tvērumu saistībā ar Eiropas skolas klases padomes lēmumiem neatļaut skolēna pārcelšanu augstākā klasē, no 2014. gada ESVN 62. panta 1. punkta izriet, ka šādus skolas padomes lēmumus skolēnu juridiskie pārstāvji var pārsūdzēt tikai formālu trūkumu vai jaunu apstākļu dēļ, kurus par tādiem ir atzinis ģenerālsekretārs, pamatojoties uz skolas un skolēna juridisko pārstāvju iesniegtajiem lietas materiāliem.
- 95 Šajā tiesību normā ir paredzēts, ka ar “formas trūkumu” ir jāsaprot jebkurš tādas tiesību normas pārkāpums, kas attiecas uz ievērojamo pārcelšanas augstākā klasē procedūru, un, ja šāda trūkuma nebūtu, klases padomes lēmums būtu bijis citāds, šajā ziņā tostarp precizējot, ka eksāmenu praktiskā organizēšanas kārtība jānosaka skolām un to nevar uzskatīt par formas trūkumu. Ar “jaunu apstākli” ir jāsaprot jebkāds elements, kas nebija darīts zināms klases padomei tāpēc, ka lēmuma apspriešanas laikā tas nebija zināms nevienam – pedagogiem, vecākiem, skolēnam –, un kas būtu varējis ietekmēt lēmuma virzienu, un vecākiem zināmu faktu, kurš netika sniegts klases padomes zināšanai, nevar kvalificēt par jaunu elementu minētās normas izpratnē.
- 96 2014. gada ESVN 62. panta 1. punkta pēdējā daļā turklāt ir precizēts, ka vērtējumi par skolēnu spējām un atzīmes piešķiršana par eksāmenu vai darbu mācību gada laikā ietilpst vienīgi klases padomes rīcības brīvībā un ka šie vērtējumi nav pārsūdzami.
- 97 Kā izriet no Apelācijas padomes pieņemtajiem lēmumiem, kurus ir iesniegusi Varēzes Eiropas skola, 2014. gada ESVN 62. panta 1. punkta noteikumi, lai gan tie attiecas uz administratīvu sūdzību, ko var iesniegt ģenerālsekretāram, līdz ar to ir atkarīgi arī no šīs padomes jurisdikcijas apjoma gadījumā, ja audzēkņa juridiskie pārstāvji ir cēlušies apelācijas sūdzību par ģenerālsekretāra lēmumu, ar kuru noraidīta viņam sākotnēji iesniegtā administratīvā sūdzība.
- 98 Prasība tiesvedības kārtībā, pat ja tā ir šādi norobežota, lai tostarp saglabātu pedagoģisko rīcības brīvību, kurai obligāti ir jāatgriežas atpakaļ profesoru kolēģijā, kas ir pasniegusi mācības skolēnam, kura pārcelšana augstākā klasē ir šīs kolēģijas veiktās pārbaudes un lēmuma priekšmets, neapdraud efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, ciktāl “tiesību normas, kas attiecas uz procedūru pārcelšanai augstākā klasē”, pārkāpums 2014. gada ESVN 62. panta 1. punkta izpratnē plašā nozīmē ir jāsaprot kā jebkāda strikti procesuālu un materiālo tiesību normu neievērošana, kam obligāti ir jābūt apspriestam klases padomes sapulcē. Kā izriet no šī

sprieduma 89. punkta, šādu noteikumu vidū ir piemērojamie Savienības tiesību vispārējie principi, kuru ievērošana Apelācijas padomei līdz ar to ir jānodrošina, ja tai ir iesniegta pārsūdzība par klases padomes lēmumu neatļaut skolēna pārcelšanu augstākā klasē.

- 99 Attiecībā uz šīs Apelācijas padomes veiktās pārbaudes apjomu saistībā ar šāda klases padomes lēmuma pamatojumu efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips tādējādi tostarp prasa, lai, neskarot iepriekš minēto plašo rīcības brīvību, kas raksturīga klases padomei uzticētajai apspriežu funkcijai, šāda pārbaude attiektos vismaz uz pilnvaru pārsniegšanas vai nepareizas izmantošanas, kļūdas tiesību piemērošanā vai acīmredzamas kļūdas vērtējumā neesamības pārbaudi (šajā sakarā skat. spriedumus, 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 145. punkts, kā arī 2021. gada 15. aprīlis, FV/Padome, C-875/19 P, EU:C:2021:283, 65. punkts un minētā judikatūra).
- 100 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdoto prejudiciālo jautājumu jāatbild, ka ESS konvencijas 27. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar 2014. gada ESVN 61., 62., 66. un 67. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka vienīgi Apelācijas padomei ir kompetence kā pirmajai un pēdējai instancei, kad ir izmantotas visas administratīvās iespējas, vēršoties pie ģenerālsēkretāra, izskatīt visus strīdus par Eiropas skolas klases padomes pieņemtu lēmumu, ar kuru nav atļauta vidusskolas cikla skolēna pārcelšana nākamajā klasē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 101 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Konvencijas, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus, kas noslēgta Luksemburgā 1994. gada 21. jūnijā starp dalībvalstīm un Eiropas Kopienām, 27. panta 2. punkts, to lasot kopsakarā ar Eiropas skolu vispārējo noteikumu, versija Nr. 2014-03-D-14-fr-11, 61., 62., 66. un 67. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka vienīgi Apelācijas padomei ir kompetence kā pirmajai un pēdējai instancei, kad ir izmantotas visas administratīvās iespējas, vēršoties pie ģenerālsēkretāra, izskatīt visus strīdus par Eiropas skolas klases padomes pieņemtu lēmumu, ar kuru nav atļauta vidusskolas cikla skolēna pārcelšana nākamajā klasē.

[Paraksti]